

Elif KAYI

Önlisans, 2, Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik
Yüksek Lisans, Marmara Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi, kayielif94@gmail.com

Serenay BAYKARA

Bezmialem Vakıf Üniversitesi
Memur, Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörlüğü
Lisans, 1, Marmara Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi, sbaykara@Bezmialem.edu.tr

Kübra ZAYİM GEDİK

Bezmialem Vakıf Üniversitesi
Öğr. Gör., Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı
Bilgi ve Belge Yönetimi Uzmanı, Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörlüğü, kzayim@Bezmialem.edu.tr

GİRİŞ

Tıp ve sağlık alanındaki bilimsel gelişmeler diğer disiplinlere göre oldukça hızlı ilerlemektedir. Kanıta dayalı bilgi kaynakları, belirli durumlarda hangi tedavi seçeneklerinin dikkate alınabileceği konusunda önerilerde bulunmadan önce kanıtların değerlendirilmesini sağlar (Addison, Whitcombe, Glover, 2013, s.13). Her vakaya özel çözümler üretebilen klinik karar destek sistemlerinden (KKDS) yardım alan klinisyenler; zaman kaybı yaşamadan, kanıtlanmış bilgiler eşliğinde tanı ve tedavi süreçlerine karar verebilmektedir. Klinisyenlerin karar verme süreçlerinde anlık bilgi kaynaklarına ihtiyaç duyması kütüphanecilerin, sağlık hizmetlerinin sunumunda aktif rol almasını zorunlu kılmıştır (Moore, Loper, 2011, s. 349). Tıp ve sağlık bilimleri kütüphaneleri, koleksiyonlarına, kanıta dayalı sistemleri dâhil ederek sağlık profesyonellerinin klinik karar verme süreçlerinde kanıt değeri yüksek bilgileri paylaşan noktada yer alırlar. KKDS'leri kullanıcılara ulaştırmak, sistemlerin kullanılabilirliğini sağlamak, diğer sistemlerle entegre etmek, gerektiğinde sorulan soruların cevaplarını en hızlı şekilde karar alıcıya ulaştırmak, tıp ve sağlık bilimleri kütüphanecilerinin değişen rolleri arasında yer almaktadır.

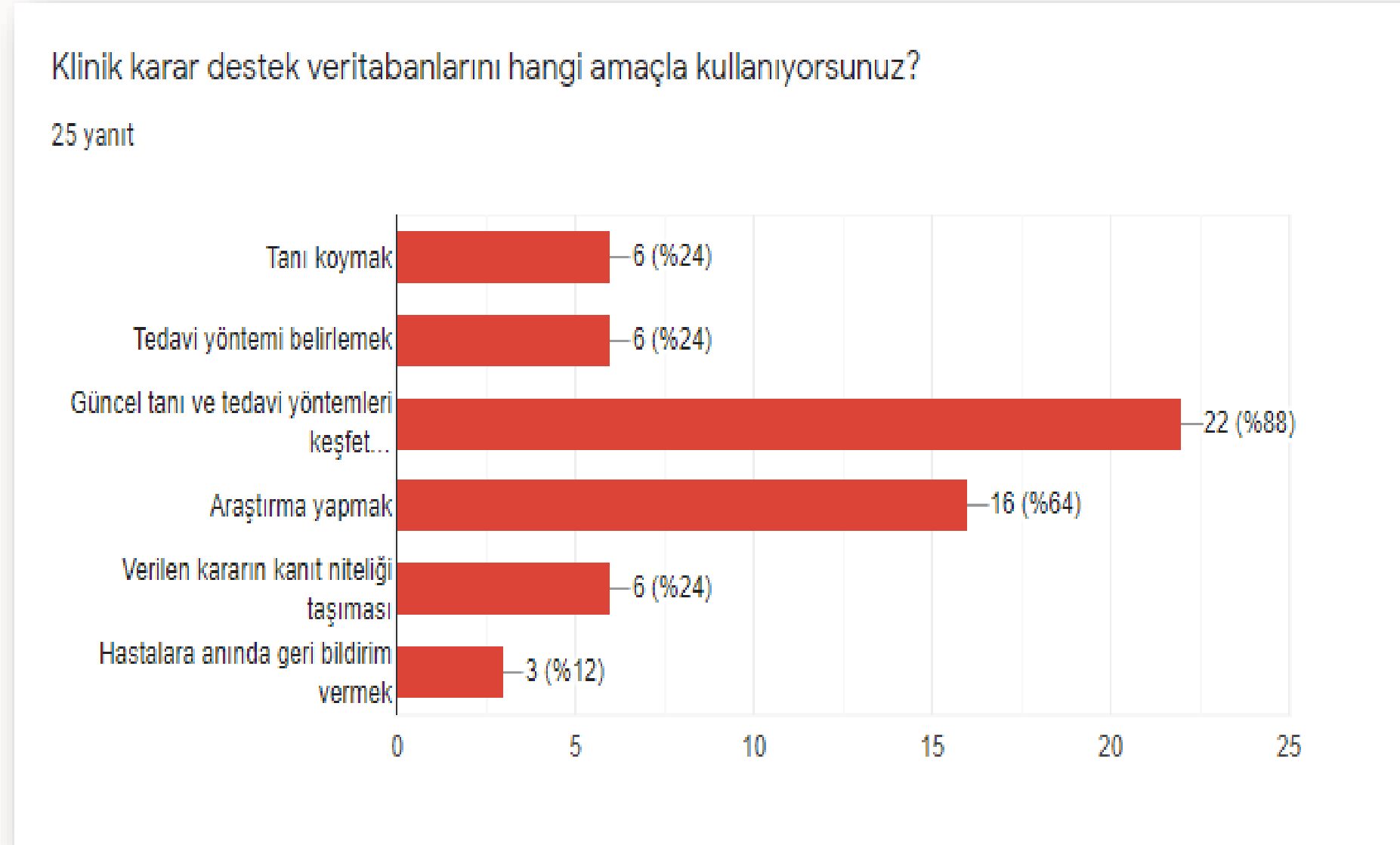
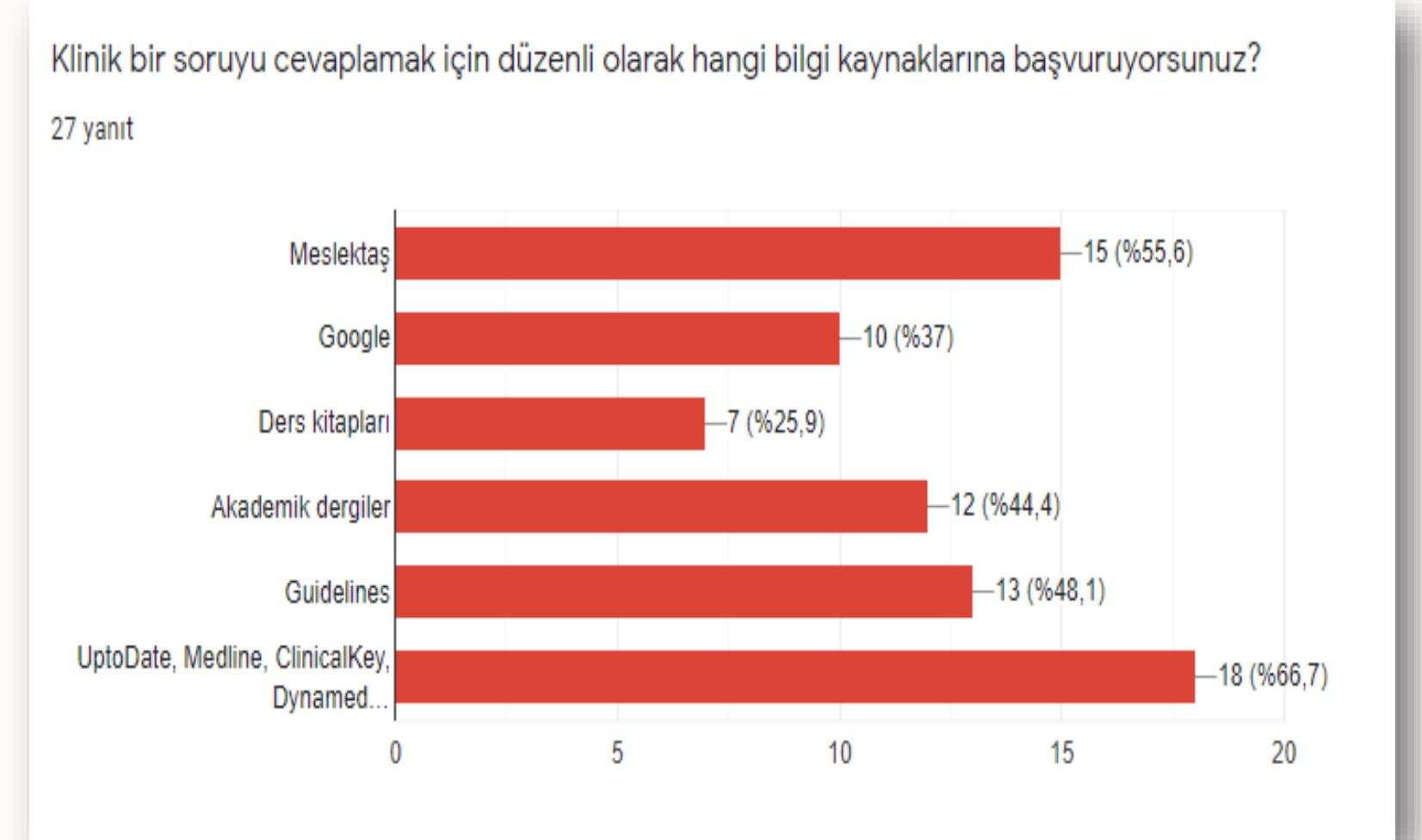
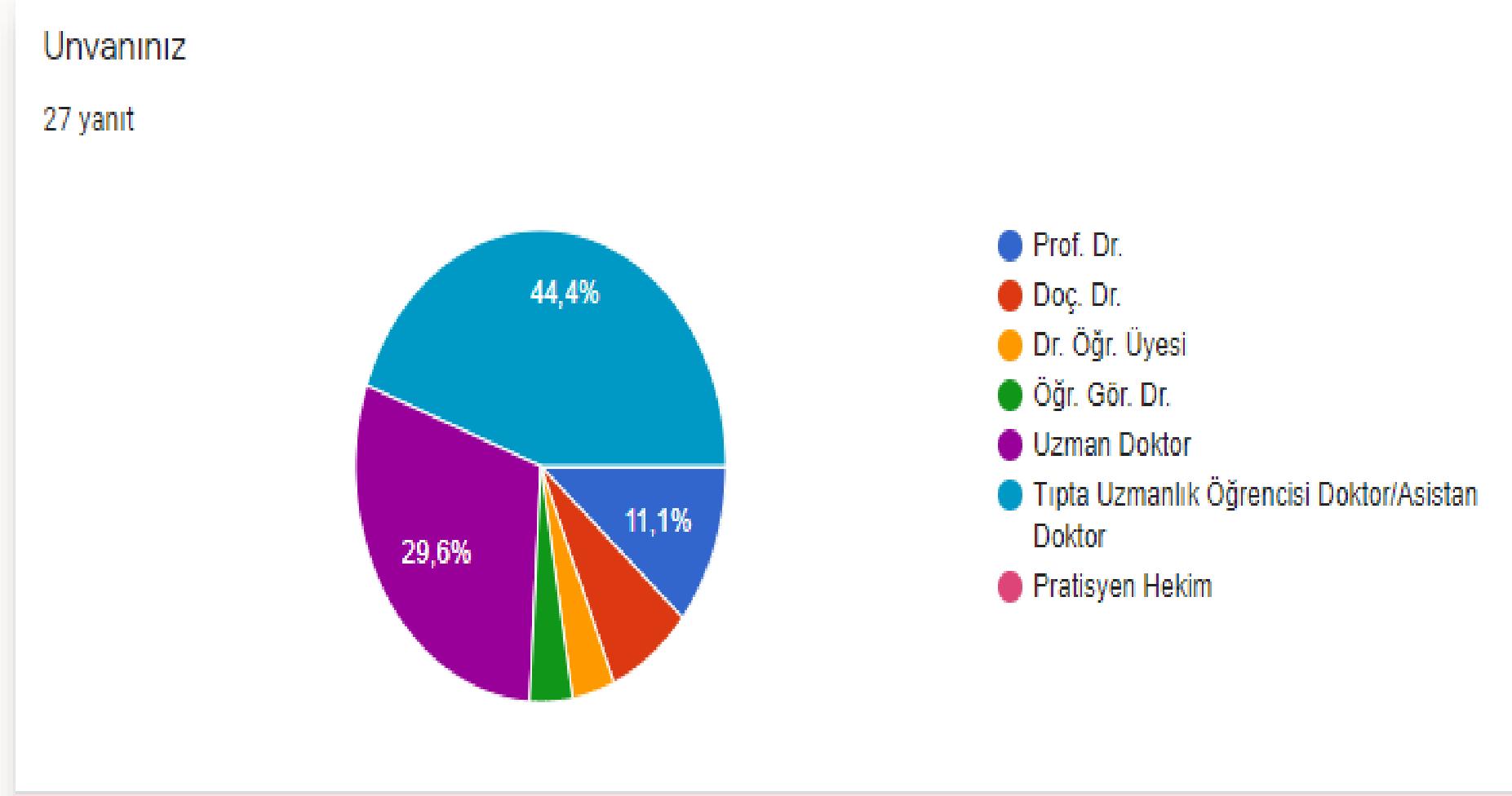
AMAÇ

Bu çalışma, sağlık çalışanlarının bilgi arama davranışlarındaki değişimleri izlemek, elde edilen kaynakların klinik karar verme süreçlerine etkilerini açıklamak, bilgi arama süreçlerinde tıp ve sağlık bilimleri kütüphanelerinin rollerini belirlemek ve bu süreçte kullanılan karar destek sistemlerinin (Dynamed, Cochrane, Uptodate, ClinicalKey, Medline) tanımlamasını yaparak klinisyenlerin klinik uygulamada karar destek sistemlerini kullanım sıklığı ve farkındalığını keşfetmektir.

METHOD

Bu çalışma kapsamında, klinisyenlerin klinik karar destek sistemlerini kullanma düzeyleri ile ilgili bir anket çalışması yürütülmüştür. Çevrimiçi yürütülen anket çalışmasına farklı unvanlara sahip 27 klinisyen katılım sağlamıştır. Sonuçlar literatür bilgisi ile değerlendirilerek aktarılmıştır.

BULGULAR

SONUÇ

Farklı akademik düzeyde katılımcılar ile birlikte yapılan bu çalışma kapsamında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- Klinik karar destek sistemlerinin, klinisyenlerin tanı ve tedavi süreçlerini etkilediği görülmüştür.
- Klinisyenler, tanı ve tedavi süreçlerinin yönetiminde uzman bilgilerine klinik karar destek sistemleri ile birlikte daha kolay ve daha hızlı erişim sağlayabilmektedir.
- Kullanım oranları akademik düzeylere göre farklılık göstermektedir.
- Klinisyenlerin tanı ve tedavi süreçlerinde en çok başvurdukları bilgi kaynakları, klinik karar destek sistemleri olduğu görülmüştür.
- Klinisyenlerin klinik karar destek sistemlerinin kullanım süreçlerinde kütüphane ve kütüphaneciden destek almaktadır.
- Tıp ve Sağlık bilimleri kütüphaneleri ve kütüphanecilerinin önemi gittikçe artmaktadır.
- Klinisyenlerin klinik karar destek sistemlerini en çok güncel tanı ve tedavi yöntemlerini keşfetmek amacıyla kullandığı tespit edilmiştir.
- Klinik karar destek sistemlerinin klinik uygulamaları, en çok uygun tedavi yöntemini belirlemede etkilediği sonucuna varılmıştır.

TEŞEKKÜR

Poster çalışmasının sunulmasına destek veren Bezmialem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü'ne teşekkürlerimizi sunarız.

KAYNAKÇA

- Addison, J., Whitcombe, J., & William Glover, S. (2013). How doctors make use of online, point-of-care clinical decision support systems: a case study of UpToDate©. *Health Information & Libraries Journal*, 30(1), 13-22.
- Güneş, G. Kandur, V. (Ed.). (2018) Kütüphanecilikte Önemli Uzmanlık Alanı: Tıp Kütüphaneciliği ve Günümüz Türkiye'sindeki Durumu İstanbul: Çağlayan.
- Moore, M., & Loper, K. A. (2011). An introduction to clinical decision support systems. *Journal of electronic resources in medical libraries*, 8(4), 348-366.
- Sollenberger, J. F., & Holloway, R. G. (2013). The evolving role and value of libraries and librarians in health care. *Jama*, 310(12), 1231-1232.
- Vrabel, M. (2005). Searching for evidence: The value of a librarian-clinician collaboration—The librarian's role. *Home Health Care Management & Practice*, 17(4), 286-292.